

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Felére	5	—	"
Negyedére	2	50	"
Egy órára	1	—	"
Egyes szám ára 4 kr			

Felölös szerkesztő: **KOHANYI GYULA**
 Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

Egy hasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések aiku szerint jutányos aron vetotnek fel. Belyog-dit minden külön beigtatásert 20 kr.

Két beszéd.

Debreczen, jun. 28.

Az osztrak vadászok a mult hét végén tisztelegtek ő felsége előtt ötven éves osztrak császári jubileuma alkalmából. Az ezekre menő vadász sereget Ferencz Ferdinánd osztrak főherceg és magyar királyi herceg, királyunk unokaöccse s az osztrak és magyar trón várományosa vezette.

Mar maga az a tény, hogy ilyen kényes kérdésben, mint ez az idei császár-jubileum, az uralkodó családnak egy tagja, aki tehát magyar királyi herceg is, tehát mint ilyen feltétlenül a politikai magyar nemzetet is képviseli minden lépésével, minden gondolatával és minden tetteivel, — egy speciális osztrak szövetségnek élére áll s azt az osztrak császár elébe vezeti épen annak a jubileumnak alkalmából, amelynek kezdete a legkiáltóbb ellentétet alkotta meg az osztrak császár és a magyar király között: különös és érthetetlen előttünk s méltán felhívja a figyelmet a felelős kormány ellenőrzésére a politikai tapintat gyakorlása szempontjából.

Azonban ennek a beszédnek még más különös sajátsága is van; a megszólító mondatának szerkezete, mely betű szerint így szól:

«Felség, Legkegyelmesebb császáruk és Urunk!»

Ez már egyenesen megdöbbentő egy császári és királyi közös trón örökösétől, egy magyar királyi hercegtől, aki legyen bár osztrak főherceg is, de magyar királyi hercegi voltáról megfelekeznie sohasem lehet és nem szabad. Mikor ezt a mondatot olvassuk, önkéntelenül az a felkiáltás jut eszünkbe, amely Ferencz Ferdinándnak akkor szaladt ki a száján, mikor a világ körül tett utjáról visszatért s amely így hangzik:

— Nicht über Oesterreich!

Elszorul a lelkünk, ha a jövőre gondolunk, — mi lesz belőlünk, magyarokból, ha ilyen gondolkodásu uralkodó lesz a királyunk s má r Ferencz József alatt is akadt olyan magyar miniszterelnök, mint Bánffy Dezső, aki a Kossuth temetéséről megszökött, de a pozsonyi Mária-Terézia-ünnepet megcsinálta s előre bilincsbé verte a sajtót, mintegy jugum caudum-ul hagyva utódainak! Igaza van Kossuth Ferencznek, hogy a mi alkotmányunk épése egy aggastyán egészségétől függ, — akit hogy az Isten még sokáig tartson meg, mindnyájan kívánjuk! . . .

. . . Egy agastyán! Husz esztendőnek folytonos csapása után látta a magyar nemzetet folyton fejlődni és örült

a lelke győzelme tudatában, mert hiszen legnagyobb győző az, aki önmagát győzi le s husz esztendei folytonos öröm után, amelyet a magyar nemzet fejlődésén és annak ő hozzá való ragaszkodásán érzett, újra elkövetkeztek a szomorúság napjai.

Elször is mint az üstökös tűnt fel és tűnt le hirtelen megint egyetlen fia, a magyar nemzet egyellen reménye, Rudolf, azután sorra dültek ki mellőle legközelebbi rokonai gyermekkori barátai és legfőként testvére, a kire koronái néztek, amelyek ismét árván maradtak.

Mikor pedig már ez a sebe is hegedni kezdett, maga mellé vette trónjának új örököség, aki közben nagy és veszedelmes betegségen esett át, hogy utódjává nevelje, — s ekkor összetette szülőföldjének, örökös birtokának népei s borot vontak ismét az aggastyán lelkére.

Nem is titkolja el. A mult hét elején 70000 gyermek vonalt el előtte tisztelete és hódolata jeléül s ő azt mondta nekik, hogy örül a lelke látványon a mai szomorú viszonyok között.

Most pedig, mint a bomba csap le unokaöccsének beszéde s nekünk úgy tetszik, hogy Ferencz József sokat átélt lelke megérezte azt is, amit ez a beszéd Magyarországon véghez visz

Guiditta.

— A Debreczeni tárczája. —

Signor Cicogna Casalcilióban lakott, a hová visszavonult, hogy hosszú évek fáradozásait kipihenje. A kocsin, melyet felfogadtam, meglehetősen kényelmetlenül éreztem magam, mert a mellett, hogy irgalmatlanul rázott, abban a kegyetlen gyönyörűségben is részesülhettem, hogy az előttem ülő kocsis tüzvörös kabátja — és az égető nap majd megvakított.

Mindezek felett kárpótoltam magam a pompás kilátás által, melyet az egész uton a természeti szépségekben gazdag vidék nyújtott. Ebben gyönyörködve csnk Casalcilióban jutottam tudtára annak, hogy mennyit szenvedtem utközben.

Ott ugyanis, midőn leszállottam a kocsirol, alig valem képes egyenest allani s a szemeimet sokáig lehunytva kellett tartanom.

Cicogna valamikor kedvelt énekes volt s nekem régi ismerősöm. A köszvény tette tönkrem. Kez mankóra támaszkodva igyekezett felém, a mikor a szekerről leszállni látott és a viszontlátás feletti kölesönös öröm kifejezése után bevezetett lakásába, mely csinos és kényelmes volt.

— Itt élem a napjaimat — mondá. Azt hiszem, pihenek, pedig csak önmagamat sanyargatom, mert vágyódom a világ után, melyről nem tudok semmit. Visszakivánom azt a bolond kóbor életet, melyben oly mézédés-

nek tetszett a nyomoruságos vándorlás, hogy most a nyugalmat szivesen oda adnám érte. De nem lehet, nem bírek mozdulni, mert a köszvény . . . Élesen felsziszszent; épen benyilallott az idegeibe.

Az én jó barátom sorsát igazán sajnálni valónak találtam. Később még inkább, midőn meggyőződtem, hogy a világról való felfogása és az emberek felőli véleménye is egészen megváltozott.

Sok történetet beszélt el, melyek derült hangulattal kezdődnek és tragédiával végződnek. Ilyen ez is, melyet most leírok.

— Elmondom neked — szolt egy este a vacsora után — hogy mi történt Salvatoreval, akit te is ismertél. Salvatore igen vig fu volt, sőt egy kicsit . . . (Cicogna ujját a homlokán jártatta.) — Csak egyetlen egy hibája volt: a féltékenység. Capuccio maledetto!

De úgy látszik, mindnyájunkba beleedződik valamely hiba. Egyikbe a köszvény, másikba a féltékenység. Oh, mint tudott lelkésülni azért a leányért, akit szeretett! Paraszt leányka volt, kinek gondja van kertjére és nem hanyagolta el gyümölcsfáit. Künn laktak a város szélén s esténként a házuk előtt ült a padon és font. Különben megtörtént az is, hogy a városban sétált. Ugy tartotta a fejét, mint egy született hercegnő. — Szegény Salvatore pedig futkosott utána s alig tudott el lenni nélküle egy perczig is. Belátta vegre, hogy a szaladgálással nem sokat ér; viszont az is tudta, hogy nőül nem veheti. Nem akarta

az atyja és ő sokkal gyengébb volt, mintsem képes lett volna ellenszegülni. Az atyja beteges ember volt és sokszor kívánta, hogy fia az ágya mellett üljön. Salvatore ott ült a beteg mellett, de folyton azt várta, hogy elaludjék. Ilyenkor aztan az ablakhoz ment és kinézett az alant elhőmpölygő folyam sárga habjaira. A parton szokott eljarni arra a leány, kit szeretett.

Guidittának hívták.

Kevéssel ez időre ütött ki az 186-iki háboru, mikor a mi városunkat is megszállta az ellenség. Ön bizonyára emlékszik arra a pusztításra, a mikor a város tyukjaiban esett. Iszonyatos kegyetlen volt az ellenség. A menyinyi szárnyas állat volt, az mind összefogdosák és irgalmatlanul megsütöttek. Fele a város lakosságának bizonyosan azzal volt elfoglalva, hogy lehetőleg megmentse a tyukjait. Vala fogdosás, hesegetés, láрма, kialtozás, csibegető zaj reggeltől estig. Salvatore azok közé tartozott, a kik semmit sem gondoltak a tyuk-heezre.

Ő atélte egy valóságos háboru izgalmait. Ugy latta lazasan, hogy az utcán életveszelyesre sebesített emberek, síró asszonyok és arva gyermekek futkosnak és menekülnek, a mere csak lehet.

Azonközben félt Guidittaért. Mar ugy tűnt fel előtte a leány, mint a ki földi szézelemre vágyó brutális katonák aldozata.

Salvatoreba annyira beleevődött a képzelődés, hogy az ágyhoz verte. Sokáig vivódott a halálal, mig megmenekedett tőle. A hogy

mert válaszában, amely különben a meghatottságnak és a jóleső meglepetésnek minden bélyegét magában hordja a többek közt így szól:

... Ha majd visszatérnek hazájukba, és ott majd újra hozzáfognak szép de kemény feladatukhoz, mely annyi ék oly nagy aldozatot ró önökre: ne felejtsek el ezt a napot, amelyen legfőbb vadászuruk szíve mélyből üdvözölte és szeretetéről és elismeréséről biztosította önöket.

Ebben a mondatban ki van mondva, az a válasz, amelyet Ferencz Ferdinánd megszólítása feltétlenül megkövetelt:

»Hazájuk« mondá ő felsége, — vajjon kié tehát?! — Az övé bizonyára nem, mert Ferencz József nagyon vigyáz a szóra és nem mond egyebet, mint amit akar.

Ez az egy szó azt jelenti, hogy Ferencz József immár nem tekintí hazájának Ausztriát s nem csodáljuk, hogy maga mellé vette Ferencz Ferdinándot, ez az egy szó a biztató sugár, hogy fogja őt még Ferencz Ferdinánd király-nak is szólítani.

Ugy legyen!

BELFÖLD.

Országgyűlés. A M—g írja: Holnap d. e. 11 órakor a képviselőház, déli 12 órtkor pedig a főrendiház ülést tart. A főrendiház tulajdonképpen már elvegezte a maga dolgát s holnap ülésének nincs is semmi megállapított napirendje. Az ülés elején nem is gondolt rá senki, hogy még holnap is ülés lehessen. Csak a jknyv hitelesítéskor ment föl a Bécsből hazatért Banffy az elnöki emelvényre s suttogott valamit b. Vay Bélával. Az elnök azután kijelentette, hogy déli 12 órakor ülés lesz, egyelőre meg nem határozott napirenddel.

A gyér számmal összejött méltóságos és kegyelmes urak találgatták, miért kell holnap is ide faradniok. — Végre valaki ki-sütötte:

hónapok multán eszméletre tért, az első szó, a mit kimondott, a Guiditta neve volt. Kivánta látni.

Az atya engedett annyiban, hogy felhívatta a beteghez. Tanuja volt ekkor annak a viszontlátásnak, a mely egy halálról visszavért ifju s kedvese közt tesz aranyos ragyogásuva pár percet.

Bizony az öreg, beteg ember szemei könnyel teltek meg és a meg szenvedő fia összaszott, de forró kezét oda tette a leány puha kezébe... Salvatoret ez gyógyította meg.

Cicogna az elbeszélésben szünetet tartott és teletöltötte fényes csöppekben gyöngyöző borral a poharainkat. »Szegény fiu!« sóhajtott fel.

Es kétszer töltötte ismét egymásután a saját poharába, melyet lassan ürített ki. Azután folytatta a történetet:

Hogy is van az a dal: »La calunnia è un ven icello...« Az emberszólás légbuborék. Könnyű ám, de veszélyes lehet. Guidittának a szerencsétjét megirigyelték, a mikor Salvatore neje lőn. Es Guiditta igyekezett növelni az irigységet. Most csakugyan úgy járt, mint valami begyes hercegnő s a hogy erezte, mint növekszik az asszonyok gyűlölete, annál büszkébben hordotta a fejét. Miért is ne tenné? Neje lett Salvatorenak s szereti.

Ekkor az asszonyok olóvtették a legártatlanabbnak látszó, de egyuttal legédesebb fegy-

— A királyi leirat lesz, amely az ülés szakot berekeszti.

Csodálatos, hogy ez a hír, melyről mi vettünk először tudomást, milyen erős hitelt talált! Ertesülésünk szerint a képviselőházban, ha a berekesztő legfelsőbb leirat felolvastatnék, óvás fog tétetni, mert a képviselőház, mikor elnapolta magát, az elnöknek csupán formális ülések összehívására adott felbatalmazást. Az ülésnek idő előtt való berekesztése nem pusztán formális dolog.

A főrendiház ülése.

A mint a kegyelmes urak tegnap tanácskozása kezdődött, Orcazy Béla baró elnök-lésével, ez mutatkozott a világ legunalmasabb ülésének, amelyen a két ember tárgyal: a jegyző, aki szakadatlanul olvassa a javaslatokat és jelentéseket és az elnök, a ki folyton ismételteti: elfogadjatik, megszavaztatik.

Eüljáróba az elnöknek bejelenteni valója volt: Horvath Lajos, Markus József, b. Orcazy Andor, Vigyázó Ferenc Ludvig János főrendiházi tagsága ügyében Keglevich István gróf és Nikolics Fedor baró mentelmi ügyében. E két utóbbi főrendiházi tag közül a Keglevich gr. mentelmi jogát felfüggesztették, a szabadságom bitorlásért kért Nikolics baró mentelmi dolgában nem határozta. Wodianer baró és Tóth Vilmos, e két elhalt urat törölték a főrendek listájából.

Ezután letargyalták ezt a napirendet:

A szeszforgalmi adóról, a cukor és sör-fogyasztási adóról, a szeszadóról szóló 1868. é. XXIV. teikk 3. §-ában valamint a bzkoradóról szóló 1896. é. XIX. teikkben foglalt határozmányok érvényének meghosszabbításáról és a boritaladónak Horvat-Szlavonorszá-gokban leendő behozataláról szóló tjavaslatokat, továbbá a m. kir. államvasutak gépgyárának és a diósgyőri vas és acélgárnak a kereskedelmi tárcától a pénzügyi tárcza keretébe való átvetele tárgyában a m. kir. pénzügyminiszter által az országgyűlés elé terjesztett jelentésre hozott képviselőházi határozatot, a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről és a pozsonyi m. kir. allami kórházak kihívítéseről szóló törvényjavaslatokat Maramaros vármegyebeli Huszt község határából a 2190—2193. és 2195—2225. helyrajzi számú birtokrészleteket magában foglaló területnek Ugocsa vármegyebeli Velele községhez taló átvetele tárgyában hozott képviselőházi határozatot, a belicse—prandauovcii keskeny-vágásu, az óbecse—ujvidek—titeli, a zsióbó-

verüket: a pletykát. Könnyen tudták alkalmazni.

Igy:

... A leány gyakran heteken át van a város szelén levő lakásukban; a szülőit esetleg a szomszédos faluba hívja a munka... A város lakosságának jó részét a katonák képezik Ezek között pedig csinos tiszték is vannak, kik gyakran sétálnak el Guidittáék felé, pedig messze van az ő házuk a belvárostól.

A leány rendkívül csinos, szemeihez hasonló fényű és gyilkosabb drágakői senki sem látott. Nem lehet, hogy artatlán maradjon e szemekkel. Rabot kellett, hogy szerezzen velük. Némelyek több ny rablót beszéltek, — mások egyről. Azt az egyet azonban mind-ayáján ismerik. Magas, erős ifju, kek szemekkel, szőke hajjal és ugyanazon színű bajusz-szal; a kezei pedig szép fehérek voltak.

Szegény Salvatore, azt hiszem betegbb lett lelkében, mint imént a teste volt. Mindenütt fülébe sziszegtek, a hol csak járt, a pletykát és ha két nőt beszélni látott, hallani vélte, a mint mondják: »Proverello!« (szegény fiu.)

Akkor Guiditta szégyelt valamit, mert hónapokig nem mozdult ki a lakásukból.

Később történt, egy nyár derekán, hogy egy kávéházban ültem, mely tömve volt városbeliakkal. Ezek arról beszéltek, hogy Guidittának fia született. Gunyosan trófalkozott egyik is, mási is. Ekkor az ajtószönyeg félrehúzó-dott s láttam, amint Salvatore belépett. Különös tűz égett a szemeiből és arca halott-

nagybányai, a süelmed—szilágyesehi és a budapest—bueafok—tétényi h. e. vasutak engedélyezése tárgyában hozott képviselőházi határozatok végül az 1893. évi XXVIII. törvény-cikkben körülírt iparfelügyeletnek az építőiparra való kiterjesztése tárgyában hozott képviselőházi határozatot.

Természetesen mindezt változtatás nélkül elfogadták; Legtöbbször nem is szavaztak. Őt-hat ur megpróbált fölállani, de ezt is csak fél g tette s már el volt intézve egy-egy javaslat, vagy jelentés törvényhozási sorsa.

Az ülés, csakugyaz a világ legunalmasabb ülése, a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért. Holnap delután tizenkét és fél órakor rövid ülés lesz, alkalmasint az ülészak be-zárása végett.

Dalmácia visszacsatolása.

Budapest, jun. 26.

A nagy hirre vergődött prágai ünnepen annyi pium desiderium közzé Biankini dalmát képviselő dobta bele hazájának Horvátország-gal való egyesítésének régi, de még mindig megoldatlan kérdését, Nem sok tapintattal telte ezt és szinte bizonyos, hogy inkább akadalyokat elított a megvalósulás útjába, a helyett hogy közelebb juttatta volna a dolgot megvalósulá-ához.

Dalmáciának a visszacsatolás keresztül vitelénél szüksége van elsősorban a magyarság jóakarata és e mellett nem szabad ingérelni az ország ényleges urat, Ausztriát sem. Pán-szláv ambíciókat hangoztatva éppen az ellenkezőket érik el, megnehezítik ama dalmatak állaspontját, akik a visszacsatolást a régi történelmi jogra és Magyarország javára való hivatkozással óhajtnak megvalósítani.

Az a viszony, melyet Arpádhazbeli királyaink, nevezetesen pedig Kálmán a dalmát városok és Magyarország közt megállapított bölcsen és okosan volt megállapítva. Különbem történt volna az, hogy evszázadokal az után, akkor, midőn Napoleon az elkorhadt velencei rezspublikát megsemmisíté, a fősza-badult dalmát városok Zara és Szebeniko példájára kijelentették, hogy Magyarországhoz akarnak csatlakozni.

A magyar országgyűlésen azóta is sok-szor sürgették a visszacsatolást s az 1868 évi XXX. t.-cz. követeli Dalmáciának a magyar szent korona jogán való visszacsatolását.

fahér lett, a mint a gunyos nevetést hallotta.

A jókedvű társaság mulatott a kinlódásán. Nehány ujonez leültette maga mellé és beszéltek egyen-egyen a Guiditta gyermekéről h mondtak egyszerre:

— Kek a szeme, szőke a haja... Proverello!

Salvatore felugrott, mint az örült s sa vissza nem tartják, verekedésre kerül a dolog. Igy nem tett egyebet, mint felkapott egy üveget es ugy összeszorította, hogy apró darabokra valva befuródott a kezébe, felvágta egészen a húst.

Azután elrohant.

A vig társaság mulatott tovább, sőt talán jobban.

Salvatore pedig ment egyenesen Guidittáék felé, be az asszony-leány házába. A cselédet kiküldte, hogy vizet hozzon a véres kezére.

Az agyban Guiditta aludt, arczán mosolylyal, homlokán ártatlanság. Mellette azonban csecsemő gyermek volt, akit az egyik karjával tartott.

Mire a cseléd visszajött, az ágy mellett egy szétdarabolt gyermek gyöngö tagjai voltak összetaposva a földön.

Guiditta pedig, a mint álmából fölébredt, nem sokára örökre elaludt, annak az eszt vesztett embernek a nézésétől, a ki mellette állva, a gyermek szőke fejét tartotta kezében!

Ez azonban máig sem következett be, Egyrészt azért, mert kevés szükségünk van arra, hogy határainkon felül a pánszláv törekvésekkel ellát kontingens szaporodjék, másrészt pedig azért, mert éppen nem sürögősránk nézve az, hogy dalmát érdekekre áldozunk milliókat.

Az a viszony, melyben a dalmát kikötővárosok hajdan velünk állottak, mely egy részről a védelmet, más részről a hűséges esatlakozást és tributumot biztosítja, ma nem igen elégtene ki bennünket, de Dalmáciát sem.

A városi autonómia és a jogi rend megszilárdítása nem elég ahoz, hogy a hűségéről híres Traunak, a tagas kikötővel dícsékű Spalatonak, vagy a mindnyájuk közt leghiresebb Raguzának visszaadja a régi jöletet és dícsőséget. A terjedő szlavizmus és csökkenő olasz befolyás mellett erősebb beavatkozásra van szükség az anyaország részéről, különben maradni fog minden a régiiben. Dalmácia maga erejéből fejlődni nem bír. Földművelése elmaradt, ipara csekély s kereskedelme nagyobb jelentőségre jutni ama hasznos összeköttetések mellett sem bír, a melyet neki az osztrák Lloyd és a magyar-horvát gőzhajózársaság szubvencionált járatai biztosítanak. Ausztriától joggal várni nem lehet, hogy a rá nézve csekély jelentőségű Dalmáciáért sokat tegyen. Árui exportját nem irányíthatja kikötőibe, hiszen maga is csak tengeren át közlekedhet vele s a kapcsolat köztük nagyon laza. Ellenben Fiumének multja és jelene ott áll kecsegtető példaul dalmát hazafiak előtt.

E még 30 év előtt kiesiny, népességét és eszközeit tekintve bizonyára nem jelentős város az utolsó harmincz év alatt szemök előtt fejlődött oda, hogy ma Triest után az Adria leggyorsabban fejlődő kikötője. Ha Magyarország el nem hagyja, jelene még tenyesebb jövőt jósol neki. Bizonyos, hogy a dalmát városok nézve is csak ez a fejlődés útja. Az elfoglalt tartományokkal való vasúti összeköttetés, amelyet most fognak erősíteni, nagy fölvirágzásnak forrasáva nem vált rajuk nézve Keveset nyernének gazdaságilag meg azzal is, ha a mai Horvátországhoz esatolnak. Ha azonban Magyarországot nyernék meg Hinterland-ul s forgalma kikötőiken át keresné fel a világpiacot, akkor felvirágzásuk huzamos időn át biztosítva volna.

Ez az argumentum ma két okból nyomósabb, mint valaha. Fiume viselkedése a anyaország iránt olyan, mi méltán aggodalmat kelet és fölzavarja azt a gyanut, vajjon szabad e, leh t-e mindazokat az ambíciókat, melyek bennünket a tenger felé vonzanak, a fiemei lokal-patrioták szeszélyeinek és nagyzó ambícióinak kiszolgáltatni? A másik viszonyunk Ausztriához, illetőleg a külön vaterület kérdése. Mihelyt a gazdasági különválás bekövetkezik, ránk nézve fokozott jelentőségűvé lesz a tengeren való export és a kikötők szaporításának kérdése. — Fiume elégtelenné válik.

Ezekkel Dalmácia visszakapcsolása mellett lehet érvelni. Bizonyos azonban, hogy e visszacsatolásba, az alvó jognak fölelesztésebe a magyar törvényhozás és nemzet csak is úgy fog beleegyezni, ha Dalmácia fei biztosítékot tudnak nyújtani arra nézve, hogy Szent István koronájának oltalma alatt már csak a saját érdekükben is kifogastalan hazafiak lesznek és lemondanak a pánszláv álmok hajszolásáról. Mint Magyarország hajosai, tengeresei nagy hasznot tehetnek nekünk, demég nagyobb maguknak. A mai pangás, sőt hanyatlás helyett új virágzás csiráit hinthetik el regényes országok történelmi emlékeken gazdag völgyei között.

Dalmáciát a mult emlékei éppen nem, a jelen érdekei is csak alig kötik Ausztriához inkább felénk hajtják, de az álmok megvalósulását a Biankiniek eltolhatják ad graecas callendas. Fiume fékentartása vegett azonban jó meg nem feledkezni a dalmát kikötőkhez való jogunkról.

KÜLFÖLD.

A németországi pótválasztásoknak immar majdnem teljes eredménye ismeretes; a még hátralevő 27 választás a helyzetben nem fog változtatni. Az eddigi eredményből nevezetes és tanulságos következtetést lehet vonni. Egy az, hogy a porosz junkerek hatalma meglőrtt s az a veszedelem, mely egy agrárkormányval fenyegette Németországot, eltűnt. A junker párt teljes erejéből küzdött a német iprállam ellen s azért a polgárság s az iparos közeposzály szivesebben szavazott a szoczia demokratákra. A kereskedelmi szerződéseket tehat, melyek az iparosoknak és kereskedőknek biztosítják a megéhetést, ismét megújítják. A szocziádemokratáknak ez ideig 58 mandátumuk van, tehát ötél több, min a mult birodalmi gyűlésen; a fennálló rendet azonban nem fogják veszélyeztetni meét a kormányárt is meggyarapodott a centrum-pártnak mar is két mandátummal többje van, mint előzőleg s még több kerületre számít, mert sok választásban van még része s többnyir jó kilátással.

Az olasz kormányválság-ról mindössze az a hír, hogy Umberto király Pelloux-t bízta meg a kabinetalakítással.

A francia kormányválságnak meg mindig nincs vege. S a r r i e n békeltrő kabinetje nem siderült, mert e mérsékelt republikánusok sok tárczat kívántak meguknak P e y t r a l sem tudott kormányt alakítani mert a prgresszisták az utolsó percében megvonták tőle támogatásukat, mert féltek Cavaignac hadügy miniszterségétől. Faure tehat Brissonat bízta meg a kabinetelazítással. Brisson most tisztán radikális miniszteriumot akar szervezni, — mely szükség esetén a szélsőbalra és a szocziálistákra támaszkodnék. Hogy Brisson képes lesz-e többségre szert tenni, nem tudni. A radikális, a radikál-szocziális és a tisztán radikálisok 236 szavazattal rendelkeznek, míg az abszolút többségnek 291 szavazata van. Brisson azonban reméli, hogy 50—60 szavazatot kap a haladók sorából is s ezért most ezekkel is egyezkedik. A hadügyminiszteri tárcza ő is csak Cavaignacnak szánta, mert a Dreyfus-ellenes körök vele nagyon meg lennek elégedve. A radikális Cavaignac, bár nem tábornok, sem nem katona, biztosítékot nyújt a hadseregnek és a polgárságnak, hogy a Dreyfus-pör többé meg nem ujul. Az eddigi sok tárgyalás után valószínű, hogy vegre is radikális kormány veszi át Franciaország ügyeinek vezetését.

A sovíniszta császár.

Debreczen, június 28.

A magyarnak a történelem során sok baja volt a némettel, sokat tanult, sokat szenvedett tőle, sokszor gyűlölte, mindig lenézte, de soha a magyar nemzet irigyléssel nem nézett a német nemzetre. Csak most II Vilmos császár uralkodása idején. Mily hatalmas lett a németiség, amelynek nemzeti ereje leghatalmasabban az uralkodóban jut kifejezésre, aki inkarnációja a német nemzeti szellemnek.

Emlékezetes az a lóversenyhistoria, a midőn a német derbyn magyar ló verte a nagy küzdelemmel a német favoritot. A verseny után a császár odament a porosz királyi menes igazgatójához és gratulált neki a német ló győzelméhez. Általános elképedés következett és senki sem merete fölvilágosítani a császárt, hogy a díjat bár csekély orhoszszal, idegen ló érdemelte meg. A német lovat hirdették ki elsőnek s annak is adták ki a díjat. S ezt nem adoma gyánt — ámbar annak is jellemző volna — beszéltek annak idején, hanem mint valasággal megtörtént dolgot. A német császár jelenlétében csak a német lótenyésztés arthat diadalt.

S milyen irigység-támasztó a német császárnak minapi mondása:

— Csak nem hiszik az urak, hogy én idegen gyártmányt, idegen helyen készült kocsi vásárlók!

Lálunk az uralkodó családról nem is szólva, a nagy urak és gazdag asszonyok Londomból, Párisból, Bécsből rendelik ruhájukat, butorukat, luxus cikket, mindent, ami drága, ami fényűzés, a mi finom és kényes munkát kíván. Vannak, a kik fehérneműjüket allandóan Párisban mosatják s lábukat csak Lyonban font selyem harisnyába bujtatják. S hányan vannak, akik egyáltalán minden szükségletüket Bécsben fedezik a kust is onnan hozatják s a színeszt is onnan kívánják. A német császárnak hiába dicsérik a külföldi holmi előnyeit, neki a n é m e t k é z munkája a legkülönb.

Németországban a legelső sovíniszta — a császár, a magyar sovínizmusnak pedig bujdoskolnia kell s balanczirozó udvari politika és a mi ezzel kapcsolatban van, a magyar urak vállvonogatása és esufolódó gunyja elől. Nálunk a Magyar Tudós Akadémia, amelynek pedig é legsovínisztább magyar intézménynek kellenne lennie, allandón kárhoztatja a sovínizmust.

Németország híres ujságírója, Hardenn M nyílt leaelet irt II. Vilmos császárhoz, a következőket mondván:

„A császár nem tudja, miként erez a német nép, s igaznak veszi, ami hamisat mondanak az udvaroncok és hizelkedők. Császár ur, önt évek óta hazugsággal tartják.

S ezt írják a császárnak, a legsovínisztább németnek, a kinek minden gondolata országának gazdagítása, hatalómban növelése, azyagi és kulturális erejének megszilárdítása.

Ha mi íránk ily nyílt levelet? Mennyi keserű panaszt hozhatnánk föl nem néhány éves, hanem százados mulasztásokról, szomorú hibákról és végzetes tévedésekről!

De ne szóljunk. Jó királyunknak annyi bánata van.

E. U.

A közönséghez!

Évnegyed előtt állunk.

Szokás ilyenkor, hogy a lapok megüssék a nagydob bangosan puffogó oldalát. Igernek sorsjegyet és pontos kézbesítést. Mindez szokás évnegyed előtt.

Nem akarjuk őket erre a tőrre követni.

A „D e b r e c z e n“ mely harmincz éves multa tekinthet vissza, sokkal komelyabb, alapon áll, semhogy a reklám ezen kétes értékű oeső fajat használta tna.

A közönségünkhöz fordulunk most évnegyed előtt az e g y e t l e n tamaszra melyre a „D e b r e c z e n“ tmaszkodik.

Debreczen város, H.-megyében szólunk mindazokhoz, akik hívei annak a nagy es neme eszmenek, mely fel van írva a „Debreczen“ lobogójára.

„F ü g g e t l e n s e g!“ Ez a jelszavunk, ez a jelszava a „Debreczen“nek. Ez is volt jelszava mindenkoron és ez lesz is. Lesz mindakkorig, mikoron majd testet ölt az ige.

Szerény, de fáradhatlan harezosa a „Debreczen“ a függetlenségi eszméknek.

Minden sorát az igazi hazafiság, őszint e függetlenségi gondolkozásmód sugallta.

B i z a l o m m a l f o r d u l u n k t e h a t m i n d a z o k h o z, k i k e l v e i n k b e n, m e l y e k a h a z a l é t é n e k t a l p k ö v e i, o s z t o n a k, h o g y n e v o n j á k m e g l a p u n k t ó l t a m o g a t á s u k a t.

Előfizetőinket, kik bizonyára méltányló munkásságunknak, arra kérjük, hogy ez új évnegyed megnyitásával lapunkat ismerőseik körében ajánlani, terjeszteti sziveskedjenek.

Csak így felelhetünk meg aztan kitűzött feladatunknak, mely nem egyéb, mint tartal-

egylet éneke következett, melynek elhangzása után a debreczeni ev. ref. tanítóképző növendékei Nagy András kántor vezetésével közösen (Xc. zsolt.) kísérték a koporsót a Gebauer gyönyörű hatlovas gyászfogathoz, miután egy négy lovas kocsi a temérdek koszorút már előbb kivitték, a gyászoló rokonság sűrű könnyhullatásai között megindult a hosszú gyászmenet a csapó-utczán és a piaczon át a kossuth-utczai ev. ref. temető felé, ahol a dalegylet bucsúéneke után elhantolták a jótékony urnót, de előbb ápolójai, jótékonyágának itt maradt élő tanúi 3 kosár virággal hintették be koporsóját, hogy szeretetük és haláljuk e gyöngéd jelképe könnyebbé tegye halála után is neki siri alomban e föld terhét. Legyen áldott emléke!

*** Előkészületek a tanargyűlésre.**
Ujabb adományok: Az orsz. középiskolai tanáregyesület közgyűlésére érkező vendégeink elszállásolási költségei fedezésére újabb adakoztak: Pongrácz Jenő kir. főügyész 5 frt, Lengyel Imre ny. tszéki bíró 3 frt, Orosz István tanár 2 frt, Farkas Albert m. biz. 1 frt. Végösszeg 113 frt. Fogadják a t. adakozók a bizottság nevében hálas köszönetem. Oláh Karoly, biz. elnök. — **M e g h í v á s!** A középiskolai orsz. tanáregyesület elszállásoló bizottságának t. tagjait, valamint a uemes tanuló ifjúság azon t. tagjait, akik az elszállásoló bizottság segítségére ajánlkozni szívesek voltak f. évi július hó 1-én pénteken d. u. 5 órakor a városi hály nagyeremében tartandó rendkívüli fontos ülésre, amidőn tisztelettel meghívom, egyszersmint kérem, hogy ez ülésen teljes számban méltóztassanak megjelenni. Oláh Karoly tanácsnok, biz. elnök.

*** Nincs hely!** Nem a kis vasut kocsijának feliratát jelenti ez a két szó, hanem a tudományok csarnokait! Még jóformán meg sem kezdődött a szűnődés, máris azon kell töprengünk a szülőknél és gyermekeknél egyaránt, hol fognak a jövő iskolai évben tanulni. A modern kor ebben is változást hozott be. Ezelőtt az iskolák üressége miatt panaszokadtak a nemzet jövőjén aggódó lelkek, most pedig az iskolákból kiszoruló gyermekek felett kell töprengenie a szülőnek, tanítónak és hazafinak egyaránt. Ezelőtt örültek az iskolafentartók, ha szeptember közepéig megteltek az egyes osztályok, most már júniusban kiháradnak a lezárítást a törvényben megszabott és szükség parancsolta elnéveléssel párosult miniszteri jóváhagyással felemelt 70 tanuló helyre osztályonként s akárcsak az ököljog korában, a kibírja a z m a r j a : az elöb b érkezett irgalmatlanul visszavetik az elkészteteket a proletariatusba. S azt az áldatlan bajszát az iskoláért végigcsinálja Magyarország minden városának lakossága, de különösen Debreczen. Azért hangsúlyozzuk a k ü l ö n ö s e n szót, mert különös okunk van rá. Az nevezetesen, hogy a debreczeni állapotok nem a véletlenség, nem csupán a népesség örvedetes gyarapodása és az ifjúság tudomány-szomja okozta, hanem egy elhamarkodott lépéssel maga az egyház mikor a legjobbat akarta. Azt a lépést értjük nevezetesen, melylyel ezelőtt öt osztályos rendszeresítette a debreczeni főiskolában a négy alsó osztály mellett a párhuzamos osztályokat s ezzel utat nyitott az e nélkül innen lassankint a térszűke miatt elvonulandó vidéki gyermekek seregének az alsó négy osztályba. S a közelvidék lakossága nem is hagyta üresen a megnyitott osztályokat megtöltötte diákokkal s a főiskola felnevelte őket becsülettel, tudományban gazdagítva, addig míg a felállított párhuzamos osztályokat egytől-egyig kijárták. Ez első ízben tavaly következett be s akkor mivel a helybeli róm kath. gimnázium is kibocsátott a IV-ből, egy raj gyszerre az előtt a probléma előtt állt a főiskola, hogy megoldja azt a kérdést, hogyan ér el három ember egy helyen, mert volt három negyedik osztály, az felnevelt körülbelül 200 gyermeket s a meglévő egy osztály nem vehetett fel, csak 70-et, z eredményre mindnyájan emlékezünk Gaalyodás, zavar, és kellemetlenség meg egy teás magántanuló. Ugyanaz a nóta folytatódik az idén. Most azonban nem szabad engedni, hogy a körmünkre égjen a dolog. Tavaly is volt már szó egy magántanfolyamról, melyet a helybeli iskoláknál működő tanárok és tanárjelöltek kívántak létesíteni! — természetesen drágábban, mint a köznevelő, de olcsóbban, mintha más városba volna a szülő kénytelen vinni a gyermekét. Ezt a magántanfolyamot szeretnők tehát ha létesülne, olyanformán, hogy az esetre, ha a rom. kath. gimnázium V. osztálya megnyílik, a tanfolyam növendékei egyenest oda iratkozhatnak be, anélkül fenálna egész éven át.

*** Czégváltozás.** Heimann és Halmágyi czég női divat áruháza mai nappal czézet változtatott, a mennyiben az üzletet H a l m á g y i Sámuel az eddig is társulajdonos vette át saját nevére és számlájára.

*** Toronygomb feltétel Diószegen.** A diószegi ref. egyház templomát átalakíttatja és reperáltatja, a miből kifolyólag a mult vasárnap folyó hó 29-án a már összeállított új toronytetőre a gombot felhúzták és ezen alkalomból ott a következő ünnepek folytak le:

Délután 3 órakor közel 3000 emberből álló sokaság gyűlt a templom körül össze, a hol a közszemlére kitett toronygombot, vitorlát és csillagot megtekintették. Fél 4 órakor P a p p Gusztáv ev. ref. lelkész egy emelvényre lépett, onnan imát és fohászt mondott s ezután gyönyörű tartalmu szónoklatot tartott, izmertetve a templom mivoltát s buzdítva hívte arra, hogy a tetején költséggel felállított templom és torony mellett építsenek maguknak egy külön tornyot, mely ugyan költségbe nem kerül, azonban még a másiknál is értékesebb és magasabb s az az Isten felé a válaszság! Ezután a régi torony gombjában lett s 1818 évben kelt emlékirat a közönség előtt felolvasva, mely emlékirat ugy tartalmazta, mint stílusánál fogva a közönség figyelmét lekötötte. Érdekes többek közt az emlékiratban megörökített ama körülmény, hogy az 1817-ik inséges évben, midőn egy köböl buza 50, 60, 70, 80 frt volt, az akkori földesur, boldog emlékü gr. Zichy Ferencz 990 köböl és 2 veka búzát osztatott ki Diószegen köblét 15 frtjával, még pedig hitelbe. S míg Erdélyben hulltak az emberek éhen, itt egy sem mult ki ily halállal.

Felolvasatott továbbá Papp Gusztáv ref. lelkész által ez alkalomra irt emlékirat, mely a közönségben a legutóbbi években történt jelesebb mozzanatokot tartalmazza. Erre ugy a régi, mint újabb emlékiratok a felkendőzött gombban elhelyeztetvén, ez a közönség jelenlétében a toronyra felhúztatott és elhelyeztetett.

Mintán a gomb, vitorla és csillag elhelyeztetett. Veres Karoly építési vállalkozó a torony tetőjére felment s onnan — a szédítő magasságból — tisztán hallható, harsány hangon remek szép beszédet intézett a közönséghez s ezután kvaterkázás mellett dikközölt.

Paharat emelt:
A magyar hazáért;
Ö Felségünkért;
József főherczegért, mint az országos tűzoltóság védnökéért;

A protestáns és többi felekezetekért:
a tiszántúli ev. ref. egyházmege püspöke, Kiss Áron és főgondnoka gr. Dégenfeld Józsefért;

az ermeléki egyházkerület esperese Nagy István szent-imrei lelkész és világi elnöke Zsigó Endréről;

A tanító-testület és tanítványaiért;
a gazdaság-, ipar- és kereskedelemért.
Diószeg közseg lakosaiért.

a magyar agghonvédek és a független szabadsággért;

a templom építőiért,
Mondott továbbá szép rigmusokba foglalt verset is, mely általános térszést szült.

Mulattató volt azon látvány, midőn Veres Károly a kiírt poharakat a magasból esetről-esetre lehajgálta; ugy kapkodták ott alant a poharakat, mintha valami nagyértékű tárgyak lettek volna.

Valóban gyönyörködött a nagy közönség Veress Károly és Borbély Imre nagyszalontai

válalkozók eddigi építési művében, miről ott eddig fogalom sem volt.

Este 8 órakor Siszler Agoston vezdeglőjében tanczestély volt, mely ugyancsak kitűnően sikerült.

Jelen voltak: Asszonyok: Ari Józsefné, Gajgó Sándorné, Kecskés Janosné, Kiss Imréné, Kiss Józsefné, Kis Lajosné, Kupás Sándorné, Magyar Józsefné, Magyar Sándorné, Nagy Sándorné, Papp Gusztávné, Petri Daniélné, Sarkadi Sándorné, Szornyák Istvánné, Sándor Józsefné, id. Szalai Sándorné, Szűts Gaborné, Seleký Károlyné, Teleki Sándorné, id. Tolnay Istvánné, ifj. Tolnay Istvánné, Vég Imréné, Vincze Karolyné.

Leányok: Ari Zsuzsika, Balogh Zsófi, Deák Róza és Zsuzsika, Farkas Ilona, Gajgó Eszti, Kecskés Gizella, Kiss Juliska, Kiss Maria, Kupás Juliska, Magyar Mariska, Magyar Klára, Sajó Juliska és Lidi, Sarkady Zsuzsika, Sándor Juliska, Siszler Sóza, Szanik Hani és Katicza, Teleki Erzsike, Tolnai Klárika és Zsuzsika, Ungváry Róza és Zsuzsika, Vagyon Zsuzsika, Vég Zsuzsika.

A multság viz muzsika és jó bor mellett kivilágos kiviradug tartott.

*** Katonai nevelő intézetek.** A városi tanács katonai ügyosztálya figyelemzteti a közönséget, hogy a következő katonai tan és nevelő intézetekbe leendő felvételeire lehet pályázni u. m.

a) A f i u m e i h a d t e n g e r é s z e t i a k a d é m i a b a életkor betöltött 14 év és tul nem haladt 16 év, előtanulmány a középiskolák 4 alsó osztálya, pályázati veghatáridő f. évi július hó 31.

b) C s. és k i r. k ö z ö s h a d s e r e g b e l i h a d a p r ó d i s k o l á b a : életkor elert 14 év és tul nem hzadt 17 év előtanulmány a gyalogsági és tüzérségi hadapród iskolákba felvételhez a középiskolák 4 alsó osztálya, az utasz hadapród iskolába felvételhez pedig a középiskolák 5 alsó osztálya, 4 alsó osztály végzé-e csak akkor idegen-dő, ha a bizonyítvány általános jó összeredményt tüntet elő.

c) A m k i r. h o n v é d h a d a p r ó d i s k o l á b a : életkor betöltött 14 év és tul nem haladt 16 év, előtanulmány a középiskolák 4 alsó osztályának végzése, pályázati veghatáridő ugy a közös hads. mint a honvéd hadród iskola a felvételre nézve f. évi Augusztus hó 15-ike. A honvéd hadapród iskolában van egy egész ingyenes hely debreczeni ifjak részére, a melynek elnyerése végett a pályázati kérvények f. évi Július hó 15-ig adandók be a városi tanacshoz. A részletes pályázati feltételek naponra 9 óratól 12 óraig a városi tanács katonai ügyosztályánál megtekinthetők, hol felvilágosítások is készséggel adathk.

*** A nőegylet gyűlése.** A depr. jótékony nőegylet 1868 jun. 29 én d. u. 5 órakor az árvaház üléstermében választmányi gyűlést tart Targy: Évnegyedes segélyezések, Folyó ügyek.

***Tűz támadt** ma reggel 4 óra 30 perckor a Lorantffy utca 15 számú Nagy Ferencz tulajdonát képező háznál — melynek náddal fedett tetőzete egészen leégett, a tűzoltóság gyors kivonulásának s a gyorsan szállított 17 hordó viznek tulajdonítható, hogy a jobb s balról közel álló nádas épületek, melyeknek tetőzete már égni kezdett, le nem égtek.

*** Szülők figyelmébe.** Végzett középiskolai tanárjelölt előkészít felvételi, pót és javító vizsgákra bármely tárgyból — és bármely osztályból előnyös feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban vagy a szerkesztőségben megtudható.

*** A debreczeni tornaegylet** tegnap d. e. tartotta évi közgyűlését dr. Kenézy Gyula elnöklése mellett. Az évi jelentés a tagok számának és a tornacsarnok látogatásának gyarapítását jelzi. A vivő csoport ismét megalakult. A kiadások 2307 06 krt, a bevételek 2171 frt 17 krt tették. E eszerint a pénztári veszteség 125 frt 89 kr. Dr. Márton Kalmán pénztárosnak a felmentvényt megadták. A tornacsarnok és bérház végleges átvételére vo-

Előkészületek a tanargyülésre.

— Folytatás. —

Az orsz. tanargyesület közgyűlésére jelentkezett tagok névsora és elszállásolási jegyzéke a következők:

natkozólag elhatározta a közgyűlés, hogy a kollendáló bizottság jelentését helyeslőleg tudomásul veszi s a Stegmüller Árpád vállalkozóval kötött egyességet helybenhagyja, melynek értelmében 3500 frt követelését s ennek 1898 apr. 12-ől járó kamatait a felveendő tízezer forint erejéig a várostól mint a háztelkek részbeli tulajdonosától eszközölje ki az elterhelési engedélyt. A csarnok mögötti terület rendezés után szívesen átengedik a szabad időben iskolai játszótérnek s gondoskodik annak fenntartásáról, ha a város, melyet a közoktatásügyi miniszter már régebben fejszolitott iskolai játszótérnek létesítésére, ezt a helyet a szomszéd telek kisajátítását megnagyobbítja. Ez iránt megkeresik a városi tanácsot. A megüresedett választmányi tagságra Laszgailler Kálmánt választották meg. — Végül pedig a faradhatatlan elnöknek köszönetet szavaztak.

* **A színház átalakítása.** A színház átalakítását márczius 31-en elrendelő közgyűlési határozatra még eddig csak feltételes hozzájárulása érkezett meg a belügyminiszternek s ezen leirat alapján a tanács egyelőre a két mély furású kut és a lépcsőházak előállítására iránt tette meg az intézkedéseket; a többi munkálatokra, nevezetesen az alacsony nyomású gőzfűtés, vízvezetési berendezés, támaszszekerek felújítása és egyes munkákra nézve ezek végleges jóváhagyása után fog rendelkezni. A tervek műszaki felülvizsgálatát és a határozat jóváhagyását egyideűleg sürgős felterjesztésben kérte a tanács a minisztertől. A kutak furása már megkezdődött saját gépekkel, hazi kezelés mellett, 16 cm. átmérőjű kettős szegecselt kazán lemez csövek alkalmazásával. A lépcsőházak gyors felépítést pedig szűkebb körű árlejtési pályázat útján igyekezett biztosítani a mernöki hivatal. A beérkezett négy ajánlat közül legelőcsőbb Rössler Richard mernök építési vállalkozó ajánlata, ki is a 15,647 frt 06 krral előirányzott lépcsőház építést 5 százalék engedménnyel 14864 frt 71 krért hajlandó elvállalni. Utánna Horváth és Biczó tették a legjutányosabb ajánlatot, 4 és fél engedménnyel. A mernöki hivatal tegnap jelentett az árlejtés eredményéről a tanácsnak, kérve, hogy a lépcsőház építése Rössler Richardnak adassék ki.

* **Nimródok közgyűlése.** A debreczeni vadászársulat tegnap népes közgyűlést tartott a város háza kistanács-terében. Bészler Lajos nyugalmazott tanácsnok elnökölt. Az előző közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után bemutatták a társulat 1897. évi működéséről szóló jelentést és a számadást, mely szerint 1900 frt bevetel ez 1600 frt kiadása volt a társulatnak. A jelentést tudomásul vették s a felmentvenyt megadták. A költségvetés tárgyalása során Jóna Dániel a vadór fizetésére fölvetett 500 frtot fölletelni kívánta. Ezen vita után a többség úgy ezen tetelt, mint az egész költségvetést elfogadta s a tagsági díjat 12 frtről 14 frtra emelte. A kopózásnak korlátozása iránt indítvány tetetven, a kopózás a Halapon, Cserén, Savóskuton és egyes sakterületeken a többség által tiltott. A napirend le nem tárgyalhatott ügyeit a jövő vasárnapi folytatolagos közgyűlésre tűzte ki.

* **A guthi telek bérbeadása.** A 730 kat holdas guthi-telek nevű birtokot igen nehezen tudta bérbe adni a város. A jelenlegi bérlő Lichtmann József 5815 frt évi bért fizetett. Jövőre pedig már csak felét ígérte meg. Kétszeri árverés után is nehezen ment 3600 frtra a megajánlott évi bér. A tanács sehogy sem volt megelégedve az eredménnyel. Harmadik árverést tűzött ki tehát. De mielőtt a terminusa elérkezett volna, Diósi Ignác 4500 frtot megígért. A tanács tegnap elfogadta ezt a valamivel kedvezőbb ajánlatot s ha csak felülígeret nem történik, Diósi Ignác lesz a guthi telek bérlője.

* **Országos vásár Margittán** (Biharmegye) következő sorrendben fog megtartatni: 1898. Jul. hó 13-14. baromvásár, 15-én kirakodó vásár.

Bejelentési sz.	Név	Honnan érkezett?	Kinél lett elszállásolva?	Utcza házsz.
117	Dr. Körössy György	Eperjes	Dr. Bartha Béla jt.	Csapó 52
128	Kiss Lajos és neje	Szeged	Dóczy Imre	Bethlen 68
138	Kurovsky Adolf	Lőcse	Gondy Károly	Szt.-Anna 5
151	Karay Sandor	Debreczen	Orosz István tan.	Péterfia 3
158	Kovács István	Lőcse	özv. Nagy Gáborné	" 37
170	Kóczy Imre és neje	Igló		
174	Kulcsár Endre	Debreczen	Kozma László	tanitói árvaház
182	Kremer István	Beregszász	Bika szálló	29 sz.
8	Lenner Emil neje s fia	Győr	Dr. Szántó Sámuel	Miklós 23
9	Lasz Samu	Győr		
103	Laczkó Karoly	Debreczen	özv. Patay Istvánné	Kossuth
120	Dr. Letmányi Nándor	Budapest	Rosenthal Dániel	Csapó 11
70	Lang Lajos	N.-Kálló		
179	Lang Janos	Debreczen		
2	Dr. Molnár István	Budapest	Angol Királynő	21/b
48	Maklári Pap Miklós	Sárospatak	Mitrovics Gyula	Kossuth 75
21	Dr. Maté Lajos	Erzsébet város	Serly Ede	József k. h. 30
15	Moravzky Ferencz	Nyiregyháza		
91	Molecz Bela	Szentes	Dr. Kardos Albert	József k. h. 36
38	Marikovsky Menyhért	M.-Sziget	Mark Endre	Hatvan 26
37	Miller Gyula	M.-Sziget	Dr. Gáspár Géza	Piacz 58
49	Ij. Mitrovics Gyula	Sárospatak	Mitrovics Gyula	Kossuth 75
66	Mazuch Ede	Ungvár	Rosznáki Sándor	Pályaudvar
62	Dr. Morvay Győző	Budapest	Dienes Barna	Kandia 6
67	Majoros Endre	Nagy-Károly	Gondi Karoly	Szt.-Anna 5
100	Makay István	Papa	özv. Vértessy L.-né	Baross 24
55	Marek Andor	Igló	Kiss Sándor	Bethlen 50
130	Müller Karoly	Temesvár	Pongrácz Géza	Csapó 34
141	Dr. Molnár Sulpicz	Kőszeg	Sinka Sándor	Pfia 33
149	Möszl Gusztav	Kassa	Jánosi József	Burgondia 18
161	Melegh Gyula	M.-Sziget		
1	Dr. Négyesi László	Budapest	Bika szálló	4 sz.
14	Novak Antal Viktor	Győr	Komlóssy Arthur	Bethlen 10
59	Nikhazi Frigyes	Igló	Oláh Károly	Arany János 5
104	Nadasdi Alajos	Debreczen		
165	Niederman Ignác	Győr	Szilágyi intézet	Piacz 31
172	Dr. Nagy Zsigmond	Debreczen		
178	Nagy Elek	Debreczen		
183	Nyers Károly	Beregszász	Kozma László	tanitói árvaház
188	Nagy Gyula	Debreczen		
74	Orosz Alajos	Szatmár	Tóth Kálmán	Egyháztér egyh. é
24	Petrovics László	Nyitra	Grósz Samuel	Pályaudvar
51	Perényi Vilmos	Eperjes	Kecskeméti Lajos	Eötvös 42
46	Pór János	N.-Károly	Kegeyrendi t. h.	Szt.-Anna 17
92	Pólya Ferencz	Szeutes	Dr. Kardos Albert	József kir. her. 36
87	Perjessy Lajos	Versecz	Milcker Lajos	Bika vendéglő
132	Pogany Kornel	Debreczen		
146	Pályi Sándor	Budapest	Miskolczy Jenő	Kossuth 53
133	Perenyi Adolf	Temesvár	Dr. Szántó Sámuel	Miklós 23
171	Privary József	Debreczen		
177	Dr. Peczkó Ernő	Debreczen		
3	Dr. Rupp Kornél	Budapest	Sz. Nagy Károly	Szent-Anna 13
30	Rakos Adolf	Lőcse	Turai Farkas	Miklós 8
54	Róth Marton	Igló	Siegmeth Károly	Szent-Anna 23
64	Rajner Ferencz	Budapest	Bika szálló	24 sz.
84	Dr. Rencz János	Pozsony	Reich Herman	Hatvan 74
88	Reidlich József	Tata	Horváth Janos	Csapó 51
96	Ruzicska Aurél	Kőszeg	Pongrácz Géza	Csapó 34
139	Rittinger Antal	Lőcse	Oláh Imre	József kir. her. 58
137	Récsy Lajos Farkas	Győr	Bika szálló	16 sz.
147	Rösenberg Augusztin	Budapest	Miskolczy Jenő	Kossuth 53
186	Roiler Béla	Trencsen	Schwartz Vilmos	Piacz 71
185	Rombauer Emil	Brassó	Dobóczky Sándor	D.ák Ferencz 9
98	Sebesyén David s fia	Papa	K. Kiss József	Rakóczi 47
35	Stéberl Ernő	Temesvár		
65	Schmiedt Ferencz	Budapest	Angol Királynő	21 sz.
72	Schurina István	Nagy Kálló	Bika szálló	16 sz.
99	Saradi György és n.	Papa	Sinai Samuel	Kigyó 43
156	Sajóhelyi Frigyes	Budapest	Szilágyi intézet	Piacz 31
159	Simon Géza	M.-Sziget	Medgyaszay Miklós	Rakóczy 63
175	Sinka Sandor	Debreczen		
171	Stark Andor	Debreczen		
13	Dr. Szabó Ernő	Győr	Kohányi Gyula	Varga 10
25	Szabó Ignác	Eger	Dr. Wolafka Nándor	Szent-Anna 21
19	Szivós Mihály	Sárospatak	Dr. Kérészi Zoltán	Kossuth 51
43	Szuchy Endre	Budapest	Bika szálló	15 sz.
41	Székely József és neje	Karczag	Elek Lajos	Füvészkert 11
44	Szirtes Ignác és fia	Budapest	Bika szálló	2 sz.
110	Dr. Szelényi Károly	Késmark	Angol Királynő	21 sz.
45	Szmutói Rezső	Nagy-Károly	Kegeyrendi társk.	Szent-Anna 1
94	Szabó József és n.	Eperjes	Török Péter	Görbe 1

(Vége következik.)

Viszhangok a vasárnapi ünnepről.

Darvasi Mariaka árvaleány üdvözlöte.

Szegény árvák vagyunk, az Isten is látja.
Bus árvaságunknak szerető istapja
Az irgalmas lélek.

Hogy ha az nem volna, ha fel nem ölelné
Zokogó jajszóval kinnal volna telve
E siralmas élet.

Irgalmas lelkek közt messze, elül járva,
A ki azt munkálja, hogy ne legyen árva
Közben s távolban

Öt ünnepeljük ma, azért gyültünk ide
S az örömmünnepen a kis árvák szíve
Nagy hálára dobban.

Tele van a szívünk tele van hálával,
Felfakad belőle, mint rezgő madárdal
S repül föl az égnek.

Ott szerető Atyánk trónjához lebegve
Édes reménység közt mondja el rebegeve :
Az árvák mit kérnek ?

Áldást jó Istenünk! áldást kérünk rája,
Kinek jótékonyág ékes koronája.
Védd drága életet!

Árvák gyámolául, árvák öröme
Hosszu évek sorát boldogságban érje
S az áldást hintse szét!

A nőipariskola ajándéka.

Kubek Erzsébet k. a. a nőipariskola jeles igazgatónöje a következő szép beszédben adta át a nőipariskola remek ajándékát, egy művésziesen kidolgozott kalyhaellenzőt:

Nagyságos Asszony!

A nőipariskola nevében járulok elébe ez ünnepélyes alkalommal, hogy a legmelegebb üdvözlőt fűzzem királyi kitüntetéséhez s kifejezést adjak a nyilvánosság előtt iránta érzett mély tiszteletünknek

Nagyságod szilárd akaraterővel, töretlen buzgósággal a semmiből teremtette meg s emelte a virágzás fokára a mi intézetünket. Ha tehát igaz öröme lehet valakinek e napon, mikor Nagyságod kiváló érdemei a legmagasabb helyről reszesülnek a legszebb méltánylásban, ugy bizonyára intézetünk lehet az, mely Nagyságodban létrehozóját tiszteli s így a mai gyönyörű ünnepé y hangulata ma mint egy gyermek olvaszja bele hálás és kegyeletes érzelmeit.

Ezen érzelmeinknek külsőképen is kifejezést kívánunk Nagyságod előtt adni im e szerény emléktárggyal, melyre nőipariskolánk szorgalmas növendékserege legjobb tudása szerint a szeretet és ragaszkodás selyemfonalával hímtezte rá a hála és tisztelet színes virágait.

Fogadja tőlünk kedvesen e művet, mint önmunkásságunk eredményét s érezze ennek szemlélésekor azt a gyönyörűséget, a melyet a teremtő, alkotó lelkek éreznek, mikor gondolataikat megvalósulva látják maguk előtt.

Végül azon forró kívánságunkat tolmácsolom Nagyságod előtt, hogy a legmagasabb kitüntetés birtokában terjedjen élete hosszú időnkig a szenvedő emberiség és a mi tanítványaink igaz javára!

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Mocsó Ferenc és neje Tömösvári Sára megveszik özv. Varjas Jánosé és Nánási Istvánné Tömösvári Julianna halápi kaszálló illetőségüket 233 frtért.

2. Balla János és neje Tóth Sára megveszik Erdő Pál és neje Sarkadi Sára 3 hold 1370 □ öl területű ujosztású földjüket 600 forintért.

3. Bacsonyi Ferencné Szabó Klára megveszi Kovács Jánosné Csatári Róza, 2661 sorszámu házat 750 frtért.

4. Nagy János és neje Gencsi Sára megveszik Bacsonyi Ferencné Szabó Klára csapókerti szőlőjének 300 □ öl területű részét 510 frtért.

5. Debreczen szab. kir. város megveszi özv. Kocsis Istvánné és társai tulajdonát tevő 37 hold 1145 □ öl területű guhi kaszállót 2500 frtért.

6. Nagy Lajos és neje Gavallér Róza megveszik 1677 sorszámu ház és ondódi földjének Nagy Jánost illető egy hatod részét 200 frtért.

7. Nagy Lajos és neje Gavallér Róza megveszik Nagy István birtokjalekát 2000 frtért.

8. Koroknai András és neje Szabó Julianna megveszik Möricz András 144 □ öl területű majorsági földjét 116 frtért.

9. Szabó István és Szabó Erzsébet megveszik Möricz András 120 □ öl területű majorsági földjét 240 frtért.

CSARNOK.

Utközben.

— Regény egy kötetben. —

Irtta: **TAMÁS JÓZSEF.**

20.

A munkások egy darabig hátráltak a lovasok előtt. Ujjonnan épülő ház téglatömegével állapodtak meg.

Valóságos közápor zudult az üldözők felé.

A zürzavarban a munkások egy része szökni igyekezett, de csakhamar beláttak, hogy hiába. Mindenfelől jöttek a rendőrök. Körül voltak kerítve teljesen.

Elkeseredetten, vadul védelmezték magukat. Valóságos téglazápor hullott üldözőik felé. Egy-egy ló megvadult és feltarthatatlannal vitte a lovasat. Egyik éppen a legsűrűbb tömegbe vágatott, tiporva, gázolva embereken. A lórol lerantották a rendőrt és a ki érte ütötte és aki nem is mert védekezni. Csak rémülten ismételtette:

— Ne bántsanak. Nekem parancsolták. Ebből élek.

Aztán ezt sem mondta. Egy bot találta a fejét és elborította mindjárt a vér, össze-rogyott. A tömeg már meg is feledkezett róla és taposott rajta.

Mennél szorosabbra szorult a gyűrű a munkások körül, — annal elkeseredettebben védelmezte magát a tömeg. Megfeszítve minden erejét azon törekedett, hogy a támadókat visszaverje.

Védelmül az épülő félben levő ház állványai alá húzódtak és onnan folytatták a dobálást. Egy részük bemenekült a házba keresve valami helyet, ahol kimenekülhetnének a kelepceből.

Azzal, hogy megoszlottak, a rendőröknek alkalmuk nylt egyes csapatokat kézrekeríteni. Lassaaként az egész csoportot elfogták. Csak egy részük menekült, amelyik bemenekült a házba. A tulsó oldala a háznak szintén utcára szolgált és ottan az állványon elmenekültek. Így is száznál többen kerültek a rendőrök kezére.

Erősen körülzárva valóságos diadalmenetben kísérték ezeket a rendőrök.

A munkások átkozódtak. Soknak véres volt az arca, vagy a kabát fölött kötötte el a karját. Nyilván el akarta szorítani a vérzést.

Márton nyitott ablaknál nézte végig a szörnyű jeleneteket, melyek frissen váltakozva játszódtak le előtte.

Nem tudott gondolkozni, csak nézte mereven a rettenetes képet, melynél megfélemlítőbbet ecset soha nem festett.

Erős, éles csöngetést hallott. Ez fölzavarta némileg álomszerű öntudatlanságából. A mentők jöttek sietős vágatással.

A kocsirol többen ugrottak le és keresték, mit hagyott számukra a véres harc.

Négy ember feküdt a földön. A rendőrbiztost egész törmelékhalmoz alól szedték elő. Teste felismerhetetlen alakká taposva. Csak az aranygallér foszlánya mutatta, hogy az alaktalan tömeg ki is volt. Felre vitték egy deszkalapra.

Az állványok előtt találtak ismét egy embert. Merev mozdulatlansággal feküdt meg-aludt vértöcsájában. Felemelték. A vezető orvos megvizsgálta s mondta, hogy él. A közrendőr volt, akit belevitt a lova a tömegbe. Vettek a kocsi felé. Az ember megmozdult és felnyitotta a szeméit. Csönd volt és a szava élesen bántóan hangzott az éjben.

— Ne bántsanak... Nekem parancsolták!... Ebből élek...

Véres hab jött az ajkaira és a szeméi lecsukódtak. Az orvosok igyekeztek sebeit be-kötözni. Hátha megél.

Két ember maradt még a téren, hanem ezeknek nem volt szükségük segítségre. Nagyon jól meg voltak halva.

A sebesültek nagyrészt elmenekültek, mert visszavonultak az épületbe és kijutottak az állványok révén.

Mindössze a rendőrről kellett hát a mentőknek gondoskodni és vettek is el a Rökuskórházba.

Márton nézett hosszan a kocsi után és sok, nagyon sok gondolat fordult meg a fejében.

Visszafordult, mert kardesörgést vélt hallani. Négy rendőr volt a szerkesztőségben egy biztos vezetése alatt. Hatul két polgári ruhába öltözött ember jött be utánuk. Alighanem titkos rendőrök.

A biztos rászólt Mártonra:

— Hazmotozást fogunk tartani.

— Tessek.

Az emberek hozzáfogtak a kutatáshoz. Fiókok, szekrények kutattak át, szorgosan vizsgálva minden egyes lapot. Aznapról kiadott kéziratokat szedték össze.

— Folyt köv. —

Nyilt-tér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemő, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénsav-tartalmánál fogva, specificus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e viz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavával fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen hűtő, hűghajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénztintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. — Ajánlatok »Mercator« czímen: **Eckstein Bernát** hirdetési irodájában Budapest, V., Fürdő-utca 4. intézendők.

571/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 11984/1898 P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Horváth István, debreczeni lakos részére Dávidházy Sándor, debreczeni lakostól 77 frt 10 kr. tőke, ennek 1898. évi január hó 21-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 34 frt perköltség erejéig 1898. évi április hó 23-án bíróilag lefoglalt és 1116 frt 10 kr-ra becsült házi bitorok és egyéb ingóságok **1898. évi július hó 4-én d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Csapó-utcán 22. számú háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, ha legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén beárón alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. évi június hó 18.

Török Péter

bir. kiküldött.

Hajdúvármegye alispánjától.

765. szám.
1898.

Hirdetmény.

Hajdúvármegye székházának egyes helyiségeiben végzendő szobafestő, fény-mázoló s tatarozási munkák helyreállítását 377 frt 14 kr. ernyéig engedélyeztem.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az **1898. évi július hó 2-ik napjának d. e. 9 órájára** a hivatalos helyiségben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhívom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap **d. e. 9 órájáig** hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a magy. kir. államépítészeti hivatalnál Kossuth-utca 30. sz. a. rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1898. június 23.

Rásó Gyula

kir. tan. alispán.

1256—5744
1898.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező Szabolcs vármegye területén fekvő, a Major Bálint-féle kaszálóval együtt 804 kat. holdat és 300 □ ölet kitevő ugynevezett »Guttelek« tagbirtok, **folyó évi július hó 13-ik napján d. e. 9 órakor** a városháza kistermében megtartandó nyilvános árverésen az 1898. évi október hó 1-ső napjától — az 1904. év október 1-ső napjáig terjedő hat évre hasznosbérbe kiadotni fog.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben az árverelő bizottság kezéhez bánatpénzül letenni.

Debreczen, 1898. június 16.

A városi tanács.

SZIVATTYÚKAT | **TÜZFECSKENDŐKET**
 házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kész. járgány és erőhajtásra.

varosi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harang állványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Bizmentesen működő pöcegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- és GÉPGYÁR
 Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Milleniumi kiállítás 1896: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.
Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek

minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök cse-

kély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a 16postával szemben.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatású és teljesen ártalmatlan

„Glandulén” használata által.

GLANDULÉN a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségnél. Bámulatos sikerek régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknel; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

GLANDULÉN a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a testen gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulén hiányával megbetegszik. Glandulén észszerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

GLANDULÉN nem mesterséges uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem kívánt kellemetlen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatnál is.

GLANDULÉN előállítatik Dr. Hoffmann utóda által Meerane (i/S) vegyi gyárában egészséges állapotoknak tüdőbetegségeiből. Tablettákban, kellemes és alkalmas alak bevétele. Minden egyes tableta tartalmaz 0.25 Glandulénnek megfelelő 0.05 besűrített mirigyanyagot és 0.20 izjavító tejszokrot.

GLANDULÉN törvényileg védve és szabadalmazva van, utáztatoktól óvakodjék. — Változatlan alakban minden gyógyanyagot tartalmazó Glandulén kapható minden gyógyszárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 60 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a farraktárhoz:

Diana gyógyszertár,

Budapest, Károly-körút 5. szám.

honnan kívánatra terjédelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegnek bérmentve küldetnek.